Lieta Nr. C13033416
Lietvedības Nr.C-0334-16

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2016.gada 16.jūnijā

Dobeles rajona tiesa
tiesnese I.Kovaļova
ar tiesas sēdes sekretāri S.Baumani,

piedaloties prasītājas Somijas Republikā reģistrētā uzņēmuma Lindorff Oy, kura vārdā Latvijas Republikā darbojas Lindorff Oy Latvijas filiāles pārstāve /pers. D/, atbildētājam /pers. E/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu Lindorff Oy prasībā pret /pers. E/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 4.februārī prasītāja Somijas Republikā reģistrētais uzņēmums Lindorff Oy, kura vārdā Latvijas Republikā darbojas Lindorff Oy Latvijas filiāle, pamatojoties uz Civillikuma 1., 1587., 1651., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1793., 1801., 1828., 1838., 1943.pantu, cēlusi Dobeles rajona tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. E/ par parāda piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja galveno parādu 2248,89 EUR, aizdevuma lietošanas procentus 573,43 EUR, likumiskos procentus 498,13 EUR, līgumsodu 224,89 EUR, tiesas izdevumus, kā arī atzīt prasītājai tiesības saņemt likumiskos 6% no neapmaksātās pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2011.gada 8.martā starp AS „GE Money" un Lindorff Oy Latvijas filiāli noslēgts Cesijas līgums, saskaņā ar kura nosacījumiem prasītājs ieguva prasījuma tiesības uz atbildētāja saistībām ar visām blakus tiesībām. Atbildētāja un cedenta starpā pastāvēja saistība – Aizdevuma līgums Nr.1120327224. Cedents no savas puses līgumu ir izpildījis, līguma noslēgšanas dienā izsniedzis aizdevumu atbildētājam. Saskaņā ar līguma grafiku atbildētājam bija jāveic aizdevuma pamatsummas un aizdevuma procentu atmaksa. Atbildētājam pienācīgi neizpildot saistības, ir izveidojies parāds un ir sācies nokavējums, un tā sekas, pamatojoties uz līguma noteikumiem, paredz prasītājam tiesības aprēķināt un pieprasīt līgumsodu 10% apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu. Tādējādi prasītājs pieprasa līgumsodu 224,89 EUR apmērā. Prasītājs uzskata, ka ir pamats piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus 498,13 EUR apmērā par laika periodu no 11.05.2012. līdz 20.01.2016.

2016.gada 8.martā tiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību atzīst daļēji. Atbildētājs apstiprina naudas aizņemšanas faktu un neatmaksātā aizdevuma pamatsumma pēc viņa aprēķiniem ir 1597 EUR, bet pierādījumus iesniegt nevar par 2010.gadu, jo maksājumi veikti skaidrā naudā, iemaksājot AS "GE Money" aizdevuma kontā, bet maksājuma orderi izzagti no automašīnas, par ko ierosināts kriminālprocess. Lietas izbeigšanas materiāli nav saglabājušies. Šaubas rada noslēgtais cesijas līgums un parāda nodošanas likumība, jo ne no AS "GE Money", ne no Lindorff Latvijas filiāles pārstāvja brīdinājumus nav saņēmis par apmaksas pārtraukšanu vai nesamaksātajiem maksājumiem līdz par 2015.gada nogalei, lai gan sarežģījumi radās jau 2011.gada vidū. Atbildētājs norādījis, ka viņa nolūks nav izvairīties no parāda atmaksas, ir gatavs parāda pamatsummas precizēšanai un tās atmaksai pēc saprātīga grafika ar vidējiem banku aizdevuma procentiem uz termiņu no 36 līdz 42 mēnešiem.

2016.gada 18.aprīlī tiesā saņemts prasītāja lūgums par pierādījumu iesniegšanu civillietā, kurā norādīts, ka atbildētājam bija noteikts saistību izpildes termiņš, kad atbildētājam bija jāveic parāda atmaksa pilnā apmērā, tas ir, līdz 2012.gada 10.maijam saskaņā ar atmaksas grafiku. Ņemot vērā iepriekš minēto un Komerclikuma 406.pantu noilgums skaitāms no 2012.gada 10.maija. Saskaņā ar Civillikuma 1905.pantu atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu. Prasītāja uzdevumā, izmantojot SIA Sales.lv pakalpojumus, laika periodā no 2011.gada 22.novembra līdz 2014.gada 21.jūlijam atbildētājam uz viņa norādīto tālruņa numuru 28259235, kas norādīts atbildētāja iesniegumā, tika nosūtītas 17 sms ar aicinājumu samaksāt parādu, kas izriet no izdevuma līguma Nr.NH070427005A.Prasītājs paskaidro, ka atbildētājam 2013.gada 11.oktobrī bija sastādīts maksājumu plāns, saskaņā ar kuru atbildētājam bija jāveic parāda atmaksa 20,00 LVL apmērā katru mēnesi. Saskaņā ar iepriekš minēto maksājumu plānu lietā bija saņemts tikai viens maksājums: mēneša maksājums 20,00 LVL jeb EUR 28,45 apmērā 2013.gada 19.novembrī (lietā ievadīts 2013.gada 20.novembrī). Saņemtais mēneša maksājums 17,00 LVL jeb EUR 24,19 apmērā tika novirzīts pamatsummas dzēšanai, kas ir atspoguļots parāda aprēķinā, bet 3,00 LVL jeb EUR 4,67 apmērā novirzīts uz komisiju par sastādīto maksājuma plānu. Ņemot vērā, ka atbildētājs bija veicis tikai vienu maksājumu saskaņā ar maksājumu plānu un pēc tam pārtraucis maksāt un nebija veicis maksājumus vairākus mēnešus pēc kārtas, tad maksājumu plāns tika dzēsts 2014.gada 31.martā.

Prasītājas pārstāvis tiesas sēdē prasību uzturēja uz prasības ieteikumā norādītajiem pamatiem.
Atbildētājs tiesas sēdē prasību neatzina, norādot analogus paskaidrojumus rakstveidā norādītajam.

Motīvu daļa

Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3.punktu *prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.*

Saskaņā ar Civillikuma 1801.pantu *cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru) var noslēgt jebkurā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.*

Civillikuma 1805.pants noteic, ka *cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.*

Lietas materiāliem pievienotais 2011.gada 8.marta Cesijas līguma Nr. 01/11LIND izraksts un Cesijas līguma 1.pielikuma izraksts apliecina, ka Lindorff Oy Latvijas filiāle un AS „GE Money" vienojušies, ka ar cesijas līguma noslēgšanu AS „GE Money" ir nodevusi un Lindorff Oy Latvijas filiāle ir ieguvusi prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no 2007.gada 27.aprīļa līguma Nr.1120327224 (NH070427005A).

Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

Civillikuma 1511.pantā noteikts, ka *līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).*

Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Civillikuma 1943.pantā noteikts, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.*

Lietā nav strīda par to, ka 2007.gada 27.aprīlī starp AS „GE Money" un atbildētāju noslēgts Aizdevuma līgums Nr. NH070427005A par aizdevuma 2314 LVL jeb 3 292,53 EUR piešķiršanu atbildētājam, kurā puses vienojušās par līguma priekšmetu, norēķinu kārtību, saistību neizpildes sekām. Aizdevums tika piešķirts uz 60 mēnešiem, vienojoties, ka atbildētājs līdz 2012.gada 10.maijam atmaksās aizdevumu 2314 LVL jeb 3 292,53 EUR un procentus 1680,14 LVL jeb 2 390,62 EUR, kopā 3994,14 LVL jeb 5 683,15 EUR ar pienākumu veikt ikmēneša maksājumus 66,57 LVL apmērā saskaņā ar maksājumu grafiku.

Civillikuma 1651.pantā noteikts, ka *nokavējums ir saistības izpildīšanas prettiesīgs novilcinājums*. Saskaņā ar Civillikuma 1652.pantu *parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, var ar līgumu, vai arī pēc paražas. Turklāt, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu (Civillikuma 1828.p.).*

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu*. Civillikuma 1757.pants noteic, ka *nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti (1765.p.).* Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai *procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.*

Atbilstoši Civillikuma 1717.pantam *līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.*

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja galveno parādu 2248,89 EUR, aizdevuma lietošanas procentus 573,43 EUR, likumiskos procentus 498,13 EUR, līgumsodu 224,89 EUR.

No prasības pieteikuma, tam pievienotā parāda aprēķina redzams, ka atbildētājs līguma izpildē nav veicis maksājumus pilnā apmērā, no kā izriet, ka aizdevuma atmaksas saistības nav pildījis atbilstoši līgumam un maksājuma grafikam.

No atbildētāja rakstveida un tiesas sēdē sniegtajiem mutvārdu paskaidrojumiem secināms, ka atbildētājs prasību atzīst daļēji, norādot, ka pamatparādu nav atmaksājusi 1597 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu atbildētājam ir jāpierāda, ka samaksa ir veikta. Taču atbildētājs tiesai nav sniedzis pierādījumus par veiktajiem maksājumiem. Tiesa izskaidroja atbildētājam tiesības un pienākumus par pierādījumu iesniegšanu un izskaidroja neiesniegšanas sekas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 104.panta pirmo daļu *pušu un trešo personu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.*

Ņemot vērā minēto tiesību normu tiesa atzīst, ka atbildētāja paskaidrojumi nav pamatoti, jo tos neapstiprina citi pierādījumi lietā.

Prasītāja lūdz piedzīt līgumā noteiktos procentu maksājumus 2009.gada 10.novembra līdz 2011.gada 10.martam , tas ir, līdz laikam, kad tika cedēts prasījums. No 2012.gada 11.maija, tas ir, pēc maksājuma grafikā noteiktā termiņa notecēšanas, prasītāja ir aprēķinājusi likumiskos procentus – 6% gadā no nenomaksātās summas par laika periodu līdz 2016.gada 20.janvārim.

Izvērtējot visu iepriekšminēto, tiesa atzīst, ka ir iegūti objektīvi pierādījumi tam, ka starp pusēm noslēgts aizdevuma līgums, kura saistības atbildētājs nav izpildījis.

Neapmaksātās aizdevuma summas apmērs 2248,89 EUR konstatējams no Aizdevuma līguma, parāda aprēķina.

Noslēdzot Aizdevuma līgumu atbildētājs piekritis, ka maksās procentus par aizdevuma lietošanu par visu periodu līdz 2012.gada 10.maijam 1680,14 LVL jeb 2 390,62 EUR apmērā.

Prasītāja pieprasījusi aizdevuma procentus līdz 2011.gada 10.martam.

Atbildētājs nav atmaksājis aizdevuma lietošanas procentus 573,43 EUR, jo to pierāda prasītājas aprēķins un atbildētājs pretējus pierādījumus nav sniedzis.

Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 21.septembra spriedumā lietā Nr. SKC-98/2015 norādīts, ka Civillikuma 1843.pantā ietvertais regulējums (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim) nepārprotami attiecināms vienīgi uz procentu maksājumiem, nevis līgumsodu. Tas nozīmē, ka parāda atmaksai saņemtie maksājumi vispirms jāieskaita procentos un atlikusī summa jāizlieto pamatparāda dzēšanai (sk. http://at.gov.lv/lv/judikatura/judikaturas-nolemumu-arhivs/senata-civillietu-departaments/hronologiska-seciba_1/2015/).

Tādējādi tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1843.panta regulējumu, saņemot maksājumus, prasītājai bija tiesības tos ieskaitīt vispirms procentu maksājumos un tad pamatsummā. Kā redzams no parāda aprēķina, tad saņemtie maksājumi netika ieskaitīti līgumsodā.

Tiesa arī atzīst, ka prasītāja pamatoti aprēķinājusi likumiskos nokavējuma procentus, jo konstatējams parāda samaksas nokavējums un aprēķins ir atbilstošs Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai.

Aizdevuma līguma papildus noteikumu 5.1.punts nosaka, ja aizņēmējs kavē līgumā notiektos maksājumus, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 10 % apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta trešo daļu līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Ņemot vērā minētajā tiesību normā noteikto tiesa atzīst par pamatu noteikt līgumsoda apmēru 10% apmērā no pamatparāda, tas ir, 10% no 2248,89 EUR, kas sastāda 224,89 EUR.

Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta pirmo daļu *euro* ieviešana neietekmē līgumu un citu tiesisko instrumentu nepārtrauktību. Atsauces uz latiem tiesiskajos instrumentos, kas pastāv dienā pirms *euro* ieviešanas dienas, sākot ar *euro* ieviešanas dienu, ir uzskatāmas par atsaucēm uz *euro*, ievērojot Eiropas Savienības Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus. Tādejādi parāda apmērs pārrēķināms no latiem uz *euro* atbilstoši neatsaucami fiksētajam *euro* maiņas kursam (1 *euro* = LVL 0,702804).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli apmierinātajai prasībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Apmierinātā prasības summa sastāda 3545,34 EUR (2248,89 + 573,43 + 498,13 + 224,89). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu valsts nodeva sastāda 376,55 EUR (3545,34 – 2134 = 1411,34 x 4% =56,45 + 320,10 = 376,55). Prasītāja iesniedzot tiesā prasību ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus – pasta izdevumi par tiesas dokumentu nosūtīšanu lietas dalībniekiem 4,70 EUR. Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu minētie tiesas izdevumi ir piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs [..]. Saskaņā ar Civillikuma 1759. panta 1. punktu procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Savukārt no Civillikuma 1765. panta izriet, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā, ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Ievērojot minēto un prasītājas izteikto lūgumu, tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6 % no simta gadā no parāda pamatsummas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Tā kā kopējā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu summa par prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu atbildētājam, tiesas paziņojumu un pavēstu nosūtīšanu pusēm ir 9,30 EUR, tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa, kuru nav sedzis prasītājas veiktais maksājums, t.i. 4,60 EUR (9,30 EUR – 4,70 EUR) apmērā, par labu valstij ir piedzenams no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 195. un 204.[1]pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt Lindorff Oy maza apmēra prasību pret /pers. E/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu Somijas Republikā reģistrētajam uzņēmumam Lindorff Oy, reģistrācijas Nr.220.549, kura vārdā Latvijas Republikā darbojas Lindorff Oy Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40003514990, galveno parādu 2 248,89 EUR, līgumiskos procentus 573,43 EUR, likumiskos procentus 498,13 EUR, līgumsodu 224,89 EUR un tiesas izdevumus 381,25 EUR, kopā piedzenot 3 926,59 EUR (trīs tūkstoši deviņi simti divdesmit seši *euro*, 59 centi), samaksu veicot Lindorff Oy Latvijas filiāle kontā Nr.LV84NDEA0000081667899, Nordea Bank AB Latvijas filiāle.

Noteikt Somijas Republikā reģistrētajam uzņēmumam Lindorff Oy, kura vārdā Latvijas Republikā darbojas Lindorff Oy Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40003514990, tiesības saņemt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) likumiskos sešus procentus gadā no galvenā parāda summas, bet nepārsniedzot tās apmēru.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus – ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,60 EUR (četri *euro*, 60 centi).

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājumu apliecinošs dokuments par tiesas izdevumu nomaksu valsts ienākumos iesniedzams Dobeles rajona tiesas kancelejā labprātīgas izpildes termiņā.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2016.gada 16.jūnija, iesniedzot apelācijas sūdzību Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kovaļova